

Opettajana virtuaaliluokassa

Yliopistotutkija Liisa Ilomäki

liisa.ilomaki@helsinki.fi

**Kasvatustieteellinen tiedekunta,
Technology in Education Research Group (TEdu),
Helsingin yliopisto**

11.9.2018

Tavoitteena

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

Undervisnings-
och kultur-
ministeriet

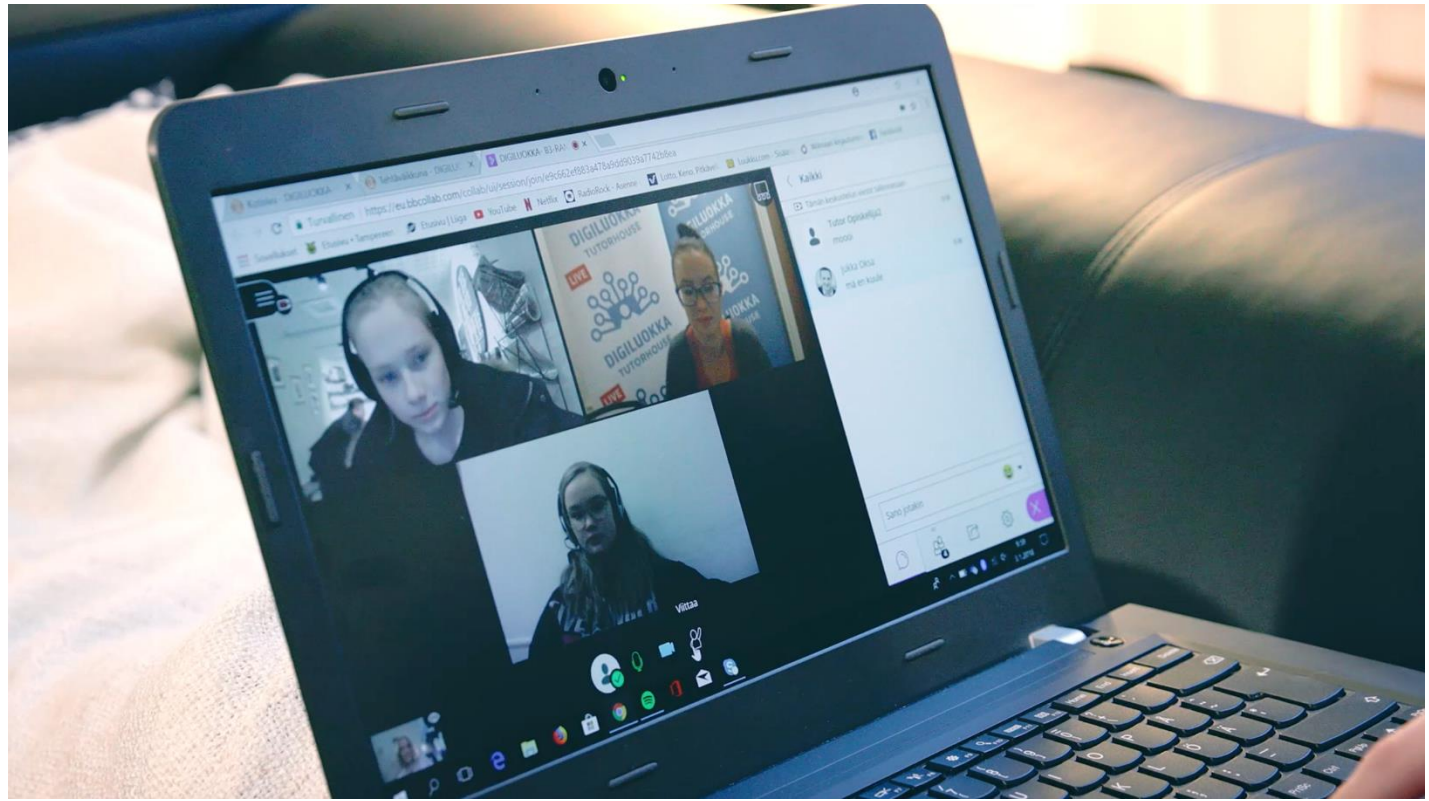
- ✓ kehittää pedagogisten käytäntöjen ja digitaalisten sovellusten yhdistelmästä **toimiva virtuaalisen luokkaopetuksen malli** opettajien ja tutkijoiden yhteistyönä
- ✓ kehittää **opettajien koulutukseen malleja**, jotka tukevat opettajien toimimista virtuaalisessa luokkaopetuksessa sekä kehittää opettajaksi opiskeleville perinteisestä luokkaopetuksesta poikkeava **harjoitteluympäristö**
- ✓ **tukea harvinaisten kurssien saatavuutta lukioissa**, niin että opiskelijat voivat suorittaa lukiokursseja etäopiskeluna
- ✓ tarjota opiskelijoille virtuaalisessa luokkaopetuksessa sekä **opiskelijayhteisö että opettajan oikea-aikainen ohjaus ja tuki**
- ✓ kehittää **tutkimuspohjaisia pedagogisia käytäntöjä**, jotka edistävät oppiaineiden sisältöjen ohella myös ns. tulevaisuuden tietotyötaidoissa

Käytössä Digiluokka-sovellus

Tutorhousen sovellus, jolla ope ja opiskelijat ovat reaaliaikaisesti yhteydessä toisiinsa. Kyse on siis virtuaalisesta luokkahuoneesta, ei verkko-opetuksesta. Tutorhouse on vastannut kursseista, tutkimussopimuksista ja ylipäänsä organisoimisesta.

Opiskelijan
näkö

Mitä on saatu aikaan: tutkimus ja koulutus

Käynnistyminen viivästyi kilpailutuksen vuoksi ja varsinaisesti tammikuussa 2018 aloitettiin.

Kaksi työpajaa hankkeen opettajille.

Tutkimus 4 harvinaisten kielten kurssilta, seurattu oppitunteja haastateltu opettajat, opettajille ja opiskelijoille kyselyt.

Tulosten perusteella 1) esitys ITK-konferenssissa huhtik. 2018, 2) hankkeen opettajille kehittämistyöpaja toukok. 2018.

OPH:n rahoitus HY+lle kaikille opeille tarkoitetun koulutuksen järjestämiseksi hankkeen perusteella, toteutus alkaa syksyllä 2018.

Virtuaaliympäristön arviointi ja suositukset rakenteista.

Mitä on saatu aikaan: viestintä

Aktiivista disseminointia somessa ja esim. espoolaisille digipäättäjille, satunnaisille kv-vieraille, muille opettajille koulutustilaisuuksissa, ITKssa 2018

2018/04/06	Virtuaaliopetus toteutuu oikeasti aika kasvokkain – ja muita huomioita ensimmäisiltä oppitunneilta	Liisa Ilomäki	https://blogs.helsinki.fi/digiluokkatutkimus/2018/04/06/virtuaaliopetus-toteutuu-oikeasti-aika-kasvokkain-ja-muita-huomioita-ensimmaisilta-oppitunneilta/
2018/04/09	Toimintasessio ITK2018-konferenssissa: Minkälaista on opiskella ja opettaa virtuaaliluokassa?	Minna Lakkala, Liisa Ilomäki, Jukka Oksa, Salli Nurminen	https://blogs.helsinki.fi/digiluokkatutkimus/2018/04/09/toimintasessio-itk2018-konferenssissa-minkalaista-on-opiskella-ja-opettaa-virtuaaliluokassa/
2018/04/18	Monipuolisesti virtuaaliopetuksesta ja -opiskelusta	Minna Lakkala	https://blogs.helsinki.fi/digiluokkatutkimus/2018/04/18/monipuolisesti-virtuaaliopetuksesta-ja-opiskelusta/
2018/04/18	Digiloikkia digiluokassa	Sari Hopeakoski	https://blogs.helsinki.fi/digiluokkatutkimus/2018/04/26/digiloikkia-digiluokassa/
2018/05/07	Virtuaalinen opetusympäristö innostaa opettajia uusiin pedagogisiin oivalluksiin, HY:n hankkeen blogi	Iina Männikkö	https://www.helsinki.fi/fi/uutiset/koulutus/virtuaalinen-opetusymparisto-innostaa-opettajia-uusiin-pedagogisiin-oivalluksiin
2018/05/21	Digiluokka tunnetuksi myös ranskalaisille	Sari Hopeakoski, Liisa Ilomäki	https://blogs.helsinki.fi/digiluokkatutkimus/2018/05/12/digiluokka-tunnetuksi-myo-ranskalaisille/
Verkostoituminen			

hyvin liikkeelle lähtenyt blogi.

Pedagogisia huomioita ensimmäisten aineistojen perusteella 1

Mahdollisuus harvinaisten kurssien suorittamiseen oman lukion tarjonnasta riippumatta koetaan tärkeäksi. Haasteena on kurssin yhdistäminen ajallisesti muuhun opiskeluun ja/tai vapaa-aikaan.

Opiskelijoiden kokema tyytyväisyys tai tyytymättömyys liittyy heidän suhtautumiseensa opiskelutapaan yleensä, ei niinkään opettajan toimintaan tai opetuskäytänteisiin.

Opiskelijoiden mielestä opiskelutapa sopii itsenäisestä ja vapaa-ajalla tapahtuvasta opiskelusta pitävälle sosiaalisesti reippaille opiskelijoille, jotka ovat motivoituneita oppimaan opiskeltavaa aihetta. Voisiko opiskelutavan saada paremmin sopivaksi monenlaisille opiskelijoille pedagogisia käytäntöjä kehittämällä?

Pedagogisia huomioita ensimmäisten aineistojen perusteella 2

Pohdiskelua: Millaista on hyvä kielten opetuksen pedagogiikka?

Tavanomaisten aktivointikeinojen tilalle on kehitettävä uudenlaisia keinoja. Digiympäristössä esim. chat tai “hymynaamat” nopeita keinoja vastata opettajalle. Ryhmätyötilat sallivat ikään kuin opiskelijoiden omaa rauhaa.

Oppimisympäristöteknologia ei ole nuorten kulttuuria, sen sijaan esim. WhatsUpp yhteydenpitoon.

Yhteisöllisyyden luomiseen käytettävä säännöllisesti aikaa. Tämä voisi tukea myös opiskelijoiden aktiivisempaa osallistumista.

Metakognitiivisten taitojen tukea lisää, usein pienetkin keinot voivat olla tehokkaita.

Tekeillä nyt

- 1) Uusi tutkimusaineisto alkavilta kursseilta, erityiskiinnostus Lohjan kaupungin kursseihin
- 2) Opettajaksi opiskelevien kursseille kertomaan kokemuksista (engl. kielinen ope-kurssi, matem. & äidinkielen opettajaksi opiskeleville, Digierkot.) **LISÄÄ VOISI TULLA!**
- 3) Opettajille virtuaalinen täydennyskoulutus virtuaalisesta opetuksesta 11/2018 alkaen (2 toteutusta)
- 4) Mukana olevien opettajien työpaja 1.10. digitaalisista mahdollisuuksista
- 5) Verkostoituminen: Väiski-hankkeelta kielten opeille materiaalia, meiltä tukea oppimisympäristön kehittämiseen

Uusia jatkohaasteita

- ✓ Opettajaksi opiskelevien tavoittaminen mahdollisimman hyvin.
- ✓ Yhteistyötä ja koulutusta virtuaalista opetusta tarjoaville koulutuslaitoksille.
- ✓ Virtuaaliopetuksen mallien kehittäminen yhteistyössä HY+n kanssa.
- ✓ Tutkimus: aineistojen analyysit ja sen pohjalta tieteelliset artikkelit virtuaalipedagogiikasta, mahdollisesti opettajan muuttuvasta ammattikuvasta.